

BO'LAJAK AXBOROT KOMMUNIKATSIYA TEKNOLOGIYALARI SOHASIDAGI MUTAHASISLARDA KASBIY-IJODIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH

Qodirov X.O.

*Muxammad al-Xorazmiy nomidagi Toshket axborot texnologiyalar unversiteti
Farg'ona filiali Iqtisodiyot va kasb ta'limi kafedrası professori v.b
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)*

Tayanch so'zlar: axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), kasbiy-ijodiy kompetensiya, kompetensiyalarni rivojlantirish, innovatsion o'quv metodlari, masofaviy ta'lim, gamifikatsiya, interaktiv treninglar, ilmiy-tadqiqot faoliyati, amaliyot integratsiyasi, mentorlik tizimi, shaxsiy rivojlanish, ta'lim tizimini takomillashtirish, zamonaviy pedagogik metodlar, kompetensiya rivojlanish, metodikasi interaktiv o'qitish.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии (ИКТ), профессиональная и креативная компетенция, развитие компетенций, инновационные образовательные методы, дистанционное обучение, геймификация, интерактивное обучение, научно-исследовательская деятельность, интеграция практического обучения, система наставничества, личностное развитие, совершенствование образовательной системы, современные педагогические методы, методология развития компетенций, интерактивное преподавание.

Key words: information and communication technologies (ICT), professional and creative competency, competency development, innovative educational methods, distance learning, gamification, interactive training, scientific research activities, integration of practical training, mentorship system, personal development, improvement of the education system, modern pedagogical methods, competency development methodology, interactive teaching.

Резюме:

Ushbu maqola axborot kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasidagi bo'lajak mutaxassislarda kasbiy-ijodiy kompetensiyani rivojlantirish metodikasini takomillashtirishga qaratilgan. Maqolada kasbiy va ijodiy kompetensiya tushunchalari tahlil qilinib, bu kompetensiyalarni rivojlantirish uchun innovatsion o'quv usullari, masofaviy ta'lim, gamifikatsiya va interaktiv treninglar kabi zamonaviy metodlar taklif etiladi. Shuningdek, ilmiy-tadqiqot faoliyatini integratsiya qilish, shaxsiy rivojlanish va mentorlik tizimi kabi usullar orqali kompetensiyani oshirish yo'llari ko'rib chiqiladi. Maqola, AKT sohasidagi mutaxassislarni tayyorlash jarayonini samarali tashkil etish va ta'lim tizimini takomillashtirishga oid amaliy tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Резюме:

Данная статья посвящена совершенствованию методики развития профессиональных и творческих компетенций у будущих специалистов в области информационно-коммуникаци-

онных технологий (ИКТ). В статье анализируются понятия профессиональной и творческой компетенции, предлагаются инновационные образовательные методы, такие как дистанционное обучение, геймификация и интерактивные тренинги для их развития. Также рассматриваются способы повышения компетенции через интеграцию научно-исследовательской деятельности, личностное развитие и программы наставничества. Статья включает практические рекомендации по эффективной организации процесса подготовки специалистов в области ИКТ и совершенствованию образовательной системы.

Summary:

This article focuses on improving the methodology for developing professional and creative competencies in future specialists in the field of Information and Communication Technologies (ICT). The article analyzes the concepts of professional and creative competencies and proposes innovative educational methods such as distance learning, gamification, and interactive training to develop these competencies. It also examines ways to enhance competencies through the integration of scientific research activities, personal development, and mentorship programs. The article offers practical recommendations for effectively organizing the training process of ICT specialists and improving the educational system.

AKT sohasining rivojlanishi va mutaxassislar tayyorlashning ahamiyati.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasining rivojlanishi hozirgi kunda global iqtisodiyotning asosiy poydevorlaridan biriga aylangan. Texnologiyalar tez rivojlanayotgan bir paytda, bu sohadagi mutaxassislarni tayyorlashga bo'lgan ehtiyoj yanada oshmoqda. AKT sohasida yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash, mamlakatning raqobatbardoshligini ta'minlash va iqtisodiy taraqqiyotga hissa qo'shishda muhim rol o'ynaydi. Innovatsion texnologiyalar va zamonaviy pedagogik metodlarni qo'llash, o'quvchilarning kasbiy va ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi.

Mutaxassislar tayyorlashda o'zgarib turadigan texnologik talablar va zamonaviy metodologiyalarni hisobga olish zarur. AKT sohasida mutaxassislar tayyorlashda kasbiy va ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish lozim. Bu kompetensiyalar nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham o'z ichiga oladi. Ularning rivojlanishi esa o'zgaruvchan texnologiyalarni tezda o'zlashtirish va yangi muammolarga kreativ yondashuvni ta'minlashga yordam beradi.

AKT sohasidagi mutaxassislarni tayyorlashda innovatsion o'quv metodlarining qo'llanilishi muhimdir. Masofaviy ta'lim va interaktiv treninglar yordamida talabalar nafaqat texnologik bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham mukammal tarzda o'zlashtirishi mumkin. Shukurovning fikricha, AKT mutaxassislarini tayyorlashda zamonaviy metodlar, masalan, gamifikatsiya va onlayn platformalar orqali ta'limning samaradorligini oshirishga imkon beradi [1].

AKT mutaxassislarini tayyorlashda ilmiy-tadqiqot faoliyatining integratsiyasini ta'kidlaydi. U, shuningdek, mentorlik tizimi va shaxsiy rivojlanishning rolini alohida ajratib ko'rsatadi. Tursunovning fikricha, ilmiy-tadqiqot faoliyati talabalarga nafaqat

yangi bilimlarni o'rganish, balki o'z izlanishlarini amalga oshirish imkoniyatini ham yaratadi. Bu jarayon esa talabalar uchun yuqori darajadagi ijodiy va kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishga yordam beradi [2].

Shu bilan birga, AKT sohasida mutaxassislar tayyorlashda ta'lim tizimini zamonaviylashtirish va yangilash jarayonlari juda muhim. Ta'limni zamonaviy metodlar bilan to'ldirish, masofaviy ta'limni kengaytirish, yangi texnologiyalar va interaktiv platformalarni qo'llash orqali o'quv jarayonini yanada samarali qilish mumkin. Bu o'z navbatida, mutaxassislarning kompetensiyalarini oshirishda va ularni zamonaviy talablarga mos ravishda tayyorlashda muhim omil hisoblanadi [3].

Kasbiy-ijodiy kompetensiya tushunchasi. Kasbiy-ijodiy kompetensiya - bu mutaxassisning professional faoliyatni samarali bajarish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar yig'indisidan tashqari, uning innovatsion va ijodiy fikrlash qobiliyatini ham o'z ichiga oladi. Kasbiy kompetensiya, asosan, texnik va professionallikni anglatadi, ijodiy kompetensiya esa yangi g'oyalar yaratish va muammolarni kreativ tarzda hal qilish qobiliyatini bildiradi. Ikkinchisi ham zamonaviy AKT sohasida muhim o'rin tutadi.[4] Shuningdek, kasbiy va ijodiy kompetensiyaga alohida to'xtaladigan bo'lsak:

Kasbiy kompetensiya - bu mutaxassisning o'z sohasida, ma'lum bir ishni sifatli bajarish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar yig'indisidir. Bu kompetensiya texnik va nazariy bilimlarni o'z ichiga olib, mutaxassisning professional vazifalarni bajarish qobiliyatini belgilaydi.

Ijodiy kompetensiya esa - yangi g'oyalar yaratish, muammolarni innovatsion usulda hal qilish va yangi yechimlar ishlab chiqish qobiliyatidir. Ijodiy kompetensiya, asosan, kreativ fikrlash, tashabbuskorlik, va zamonaviy texnologiyalarni ijodiy tarzda qo'llashni talab qiladi.

Kasbiy va ijodiy kompetensiya o'rtasidagi farqlar.

Kasbiy kompetensiya texnik bilimlarga asoslanadi va o'quvchilarni o'z sohasida chuqur bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlashni maqsad qiladi. Ijodiy kompetensiya esa, o'z navbatida, yangi g'oyalar yaratish, innovatsion yechimlar ishlab chiqish va muammolarni noan'anaviy yondashuvlar bilan hal qilishga qaratilgan. Kasbiy kompetensiya o'zining amaliy qo'llanishiga tayanadi, ijodiy kompetensiya esa o'ziga xos va har bir vaziyatda individual yondashuvni talab qiladi. AKT sohasida bu ikki kompetensiyaning uyg'unligi mutaxassislarning muvaffaqiyatli ishlashini ta'minlaydi [5].

AKT mutaxassislarida bu kompetensiyaning roli. AKT sohasidagi mutaxassislar uchun kasbiy-ijodiy kompetensiya birgalikda rivojlanishi kerak. Kasbiy bilimlar (masalan, dasturlash, tarmoq xavfsizligi) texnik jihatdan

muvaffaqiyatli faoliyat yuritish uchun zarur bo'lsa, ijodiy kompetensiya esa yangi texnologiyalarni yaratishda, innovatsiyalarni tatbiq etishda va global raqobatda yetakchi o'rinlarni egallashda muhimdir. Ijodiy kompetensiya AKT mutaxassislarning g'oyalarni real loyihalarga aylantirishda, yirik masalalarni hal qilishda va yangi imkoniyatlarni ochishda yordam beradi [6].

Kompetensiyani rivojlantirish metodikalari. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasida mutaxassislarning kasbiy va ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirishda innovatsion o'quv metodlari va ilmiy-tadqiqot faoliyati muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy ta'lim tizimi o'zgarayotgan texnologiyalar va yangi pedagogik yondashuvlarni hisobga olgan holda, kompetensiyani rivojlantirish uchun innovatsion metodlarni joriy etishni talab qiladi. Quyida ba'zi asosiy metodikalar va ularning kompetensiyani rivojlantirishdagi ahamiyatini ko'rib chiqamiz.

Innovatsion o'quv metodlari: masofaviy ta'lim, gamifikatsiya, interaktiv treninglar.

Kompetensiyalarni rivojlantirishda innovatsion o'quv metodlari muhim o'rin tutadi. **Masofaviy ta'lim** talabalar uchun vaqt va makon jihatdan qulaylik yaratib, ta'lim jarayonini samarali tashkil etishga imkon beradi. U o'quvchilarga mustaqil o'rganish va zamonaviy texnologiyalar yordamida bilim olish imkonini beradi. **Gamifikatsiya** esa o'quv jarayonini qiziqarli va interaktiv qilish orqali motivatsiyani oshiradi va ijodiy fikrlashni rivojlantiradi. **Interaktiv treninglar** o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlab, amaliy ko'nikmalarni o'stirishda samarali vosita hisoblanadi.

1. **Masofaviy ta'lim.** Masofaviy ta'lim - bu o'quvchilarni turli joylardan, internet orqali ta'lim olishga imkon beruvchi usuldur. U o'quvchilarga o'z vaqtida va o'z uylarida o'qish imkoniyatini beradi. Masofaviy ta'limda o'quvchilarning o'z-o'zini boshqarish va mustaqil ish faoliyati ko'proq rivojlanadi, bu esa kasbiy kompetensiyalarni oshirishga yordam beradi. Masofaviy ta'lim zamonaviy texnologiyalarni o'z ichiga oladi, masalan, onlayn platformalar, video darslar, vebinarlar, forumlar va boshqa interaktiv vositalar orqali o'quvchilar bilim oladilar.

Masofaviy ta'lim metodining afzalligi shundaki, o'quvchilarga o'z jadvaliga ko'ra o'rganish imkoniyatini yaratadi. Shuningdek, u global miqyosda bilim olish va tajriba almashish imkoniyatlarini ham taqdim etadi. [7]

Gamifikatsiya. Gamifikatsiya - bu o'quv jarayoniga o'yin elementlarini qo'shish orqali talabalar faoliyatini rag'batlantirish metodidir. Bu metod, ayniqsa, ijodiy va kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda samarali hisoblanadi. Gamifikatsiya orqali o'quvchilarni o'rganishga rag'batlantirish, raqobatbardosh muhit yaratish va o'rganish jarayonini qiziqarli qilish mumkin. O'yin mexanikalaridan foydalanish

o'quvchilarning o'z bilim va ko'nikmalarini amaliyotda qo'llash imkoniyatini beradi, bu esa ularning kreativ fikrlashini va muammoni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Gamifikatsiya orqali o'quvchilar o'zlarining natijalarini kuzatib borishlari mumkin, bu esa o'z-o'zini baholash va o'qish motivatsiyasini oshiradi. Gamifikatsiya ta'lim jarayonini ko'proq interaktiv va jalb qiluvchi qilishga yordam beradi va bu o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi.

Interaktiv treninglar. Interaktiv treninglar talabalarga faol ishtirok etish va real muammolarni hal qilishda amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish imkoniyatini beradi. Bu treninglar o'quvchilarni o'z fikrlarini erkin ifodalashga, guruhda ishlashga va samarali kommunikatsiya o'rnatishga undaydi. Interaktiv treninglar ayniqsa, professional va ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirishda muhimdir, chunki ular o'quvchilarga nafaqat bilimlarni o'rganishni, balki ularga amaliy qo'llashni ham o'rgatadi. Shuningdek, interaktiv treninglar muammolarni hal qilishda innovatsion yondashuvlarni qo'llashga yordam beradi.

Ilmiy-tadqiqot faoliyati va amaliyotlarning integratsiyasi. Ilmiy-tadqiqot faoliyatini o'quv jarayoniga integratsiya qilish talabalarni nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy tajriba bilan ham ta'minlaydi. Amaliyotlar talabalar uchun bilim va ko'nikmalarni real hayotdagi vaziyatlarga tatbiq etish imkoniyatini yaratadi. Ilmiy izlanishlar esa yangi g'oyalarni ishlab chiqish va ularni amaliyotga tatbiq etish imkonini beradi. Bu integratsiya, ayniqsa, AKT sohasida mutaxassis tayyorlashda zarur, chunki u innovatsion yondashuvlarni o'rgatadi va amaliy tajribani kuchaytiradi [8].

Takomillashtirish yo'llari. Mentorlik tizimi, shaxsiy rivojlanish.

Mentorlik tizimi yosh mutaxassislarga o'z kasbiy rivojlanish yo'lida tajribali rahbarlardan maslahat olish imkonini yaratadi. Mentorlar, o'z bilim va tajribalari bilan o'rganuvchiga to'g'ri yo'lni ko'rsatish, innovatsion fikrlash va muammolarni samarali hal qilishda yordam berishadi. Mentorlik orqali shaxsiy rivojlanish talabalar va yosh mutaxassislarga o'z malakalarini oshirish, kasbiy va shaxsiy maqsadlarni amalga oshirishda qo'llab-quvvatlashni ta'minlaydi [9].

Shaxsiy rivojlanish esa individual o'sish va o'zgarishlarni anglatadi. Bu, o'z navbatida, kasbiy va ijodiy kompetensiyalarni rivojlantirishga, o'z fikrini erkin ifoda etish va yangi g'oyalarni ishlab chiqishga yordam beradi [10].

Ta'lim tizimining zamonaviylashtirilishi. Ta'lim tizimining zamonaviylashtirilishi innovatsion metodlar va texnologiyalarni qo'llash orqali ta'lim jarayonini yangilashni anglatadi. Masofaviy ta'lim, gamifikatsiya va interaktiv treninglar kabi zamonaviy metodlar talabalarga malaka va kompetensiyalarni oshirishda yordam beradi. Bu usullar nafaqat bilimlarni oshirishga, balki ijodiy va kasbiy rivojlanishga ham katta hissa qo'shadi [11]. Ta'lim tizimining zamonaviylashuvi, shuningdek,

o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. O'quv jarayonini modernizatsiya qilish, shaxsiy yondashuvni va individual rivojlanishni ta'minlaydi [12].

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasidagi mutaxassislarni tayyorlashda zamonaviy pedagogik metodlar va innovatsion yondashuvlarning ahamiyati oshib bormoqda. Masofaviy ta'lim, gamifikatsiya, interaktiv treninglar kabi metodlar nafaqat o'quvchilarning nazariy bilimlarini kengaytiradi, balki ularga amaliy ko'nikmalarni ham rivojlantirishga imkon beradi. AKT mutaxassislarni tayyorlashda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash nafaqat ta'lim jarayonini samarali tashkil qilish, balki ta'lim tizimining sifatini ham oshirishga yordam beradi. Masofaviy ta'limning eng katta afzalligi shundaki, u talabalarga o'z vaqtida va geografik cheklolarga qaramasdan ta'lim olish imkoniyatini beradi. Gamifikatsiya esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi, ta'limni qiziqarli va interaktiv qiladi, bu esa ijodiy va kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda yordam beradi. Ilmiy-tadqiqot faoliyatini ta'lim jarayoniga integratsiya qilish, o'quvchilarga yangi bilimlarni yaratish, sinovdan o'tkazish va amaliyotda qo'llash imkoniyatini beradi. Bundan tashqari, kelajakda AKT sohasida ta'lim tizimi yanada zamonaviy texnologiyalar va metodlarni o'z ichiga olgan holda rivojlanishi lozim. Shuningdek, amaliyot va ilmiy izlanishlarni birlashtirish, talabalar uchun samarali o'quv muhitini yaratadi, ularning ijodiy va kasbiy kompetensiyalarini oshiradi.[13]

- Ta'lim tizimida texnologiyalarni kengaytirish va masofaviy ta'limni yanada rivojlantirish.
- Gamifikatsiya va interaktiv treninglar yordamida o'quvchilarning ijodiy va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.
- Ilmiy-tadqiqot faoliyatini va amaliyotni integratsiya qilish o'quvchilarni real dunyo muammolariga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar:

1. Qodirov, X. O., Norinov, M. U., & Ergashev, A. A. (2023). O'zbek jadid mutafakkiri abdulla avloniyning inson va tabiat munosabatlari haqidagi qarashlari. *Research and implementation*, 1(6), 40-44.
2. Oribjonovich, Q. X., & Nabiyevena, Q. X. (2023, April). Oliy talim talabalarida pedagogik mahoratini rivojlantirishning o'ziga xos jihatlari. In *Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes* (pp. 7-11).
3. Qodirov, X. O., Norinov, M. U., & Ergashev, A. A. (2023). Uzluksiz ta'lim tizimida hamkorlik pedagogikasining insonparvarlashuv xususiyatlari. *Research and implementation*, 1(6), 45-50.
4. Oribjonovich, Q. X., & Nabiyevena, Q. X. (2023, April). Tarbiya fani o'qituvchisining tashkilotchilik madaniyatini rivojlantirish bo'yicha sirtqi ta'lim talabalarida didaktik ta'minotini takomillashtirish. In *International Congress on Models and methods in Modern Investigations* (pp. 1-6).
5. Oribjonovich, Q. X., & Najimiddin o'g, N. M. R. (2023). Inson intellektual va ma'naviy kamoloti bosqichlari. *Образование наука и инновационные идеи в мире*, 18(8), 39-43.

6. Мухтаров, Ф. М., & Орибжонович, К. Х. (2023, April). Олий Таълимда Инновацион-Педагогик Фаолиятнинг Ижтимоий-Психологик Хусусиятлари. In International Conference on Multidimensional Research and Innovative Technological Analyses (pp. 39-44).
7. Oribjonovich, Q. X., & Najimidin o'g, N. M. R. (2023). Fuqarolik jamiyati taraqqiyotida tolerantlik madaniyatining o' rni. *Образование наука и инновационные идеи в мире*, 18(8), 44-46.
8. Qodirov, X., & Abdullajonova, N. (2023). Значение кооперативной педагогики в формировании характеристик человечности. *Farg'ona davlat universiteti ilmiy jurnali*, (1), 560-563.
9. Qodirov, X. (2023). Характеристика проявления инновационности на уровне личности как следствие профессионально-педагогической культуры. *Farg'ona davlat universiteti ilmiy jurnali*, (1), 38-41.
10. O'ktamovich, B. I., & Oribjonovich, Q. X. Najimidin o'g, NMR, & Abdugoffor o'gli, XA (2023, April). OTM Talabalarida Pedagogik Mahoratini Rivojlantirish Masalalari. In Conference on Applied and Practical Sciences (pp. 100-104).
11. Qodirov, X., & Abdullajonova, N. (2023). Hamkorlik pedagogikasining insonparvarlik hususiyatlarini shakllantirishdagi ahamiyati. *Farg'ona davlat universiteti*, (1), 225-225.
12. Oribjonovich, K. H. (2022). Pedagogical skill in the activity of a teacher is a product of individual characteristics. *International Journal of Pedagogics*, 2(12), 18-22.
13. Qodirov, X. (2023). The classification of innovativeness on the level of an individual as property of the professional pedagogical culture. *Scientific Journal of the Fergana State University*, 29(1), 8.
14. Qodirov, H. (2023). Kasb-hunar maktablarida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni shakllantirish. *Journal of Pedagogical and Psychological Studies*, 1(5), 160-163.
15. Aliboev, T., & Qodirov, H. (2023). Ta'lim sifatini oshirishda-pedagog mahorati muhim omil. *Образование наука и инновационные идеи в мире*, 18(4), 42-45.
16. Кадилов, Х. (2023). Oliy ta'lim muassasasi talabalarida liderlik sifatlarini shakllantirish bosqichlari. *Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences*, 3.
17. Qodirov, X. (2023). Ai in translation: benefits, challenges, and the road ahead. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 6(2), 122-126.
18. Qodirov, X. (2023). Materials for teaching culture: literature.
19. Qodirov, H. (2018). Strategy of action of Uzbekistan on the development of export of textile products. *Journal of Accounting and Marketing*, 7, 301.
20. Qodirov, X., Rajabova, X., Abdullajonova, N., Otaxonova, Z., Aliev, I., Abdurakhmon, S., & Sayitov, S. (2024, November). On analytical study of heat transfer phenomenon in special-shape soldering iron. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 508, p. 05006). EDP Sciences.
21. Qodirov, X., & Yoqubjonov, S. (2023). Yoshlarda milliy g'urur va milliy iftixor tushunchalarini shakllantirishda, bobur hayoti va ijodini o'rganishning pedagogik ahamiyati. *Journal of technical research and development*, 1(2), 465-470.
22. Zaxidov, I., & Qodirov, X. (2024). The significance of teaching knowledge of homogeneous magnetic field through the android program in a school physics course. *Science and innovation*, 3(B5), 110-116.
23. Qodirov, X. (2023). O'zbekiston respublikasi oliy majlisi tomonidan qabul qilingan dolzarb huquqiy hujjatlarni o'rganish metodikasi. *Journal of technical research and development*, 1(2), 247-252.
24. Qodirov, X., & Nabiyev, I. (2023). Mahmudho'ja Behbudiyning davlat boshqaruvi haqidagi qarashlari. *Journal of technical research and development*, 1(2), 391-396.
25. Qodirov, X., & Evatov, S. (2023). Oila mustahkamligini oshirishda sog'lom turmush tarzi va iqtisodiy yuksalish. *Наука и технология в современном мире*, 2(21), 67-69.
26. Qodirov, X. (2023). Professional-pedagogik madaniyatning xossasi sifatidagi innovatsionlikning shaxsiyat darajasida namoyon bo'lish tasniflari. *Farg'ona davlat universiteti*, (1), 8-8.
27. O'ktamovich, B. I., Oribjonovich, Q. X., Najimidin o'g, N. M. R., & Abdugoffor o'gli, X. A. (2023, April). OTM Talabalarida pedagogik mahoratini rivojlantirish masalalari. In Conference on Applied and Practical Sciences (pp. 100-104).